

JULGOLDITT FRA TAFJORDTUNNELEN

Nytt mineral i Norge

Av Knut Eldjarn

Undersøkelsene av drusematerialet som ble funnet under utbyggingen av Tafjordtunnelen er nå ferdige og ved Geologisk museum i Oslo er det sjeldne mineralet

Julgolditt påvist.

Julgolditt er beslektet med Pumpellyitt og har kjemisk formel $\text{Ca}_2\text{Fe}^2(\text{Fe}^3, \text{Al})_2(\text{SiO}_4)(\text{SiO}_7)(\text{OH})_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$.

Det ble originalbeskrevet fra Långban for få år siden og er senere funnet i små mengder i enkelte andre forekomster i verden. Ved Långban er julgolditt sjeldent og det er beskrevet som små grønnsvarte, bladige krystaller på og som inklusjoner i apophyllitt og barytt.

Julgolditt fra Tafjordtunnelen likner på originalmaterialet fra Långban i form og farge. Mineralet forekommer som ca 1 mm store bladige krystaller som inklusjoner i datolitt og kalkspat. I den datolittførende drusen i Tafjordtunnelen er det minst 2 generasjoner kalkspat. Den tidligst utkrystalliserte kalkspat-typen danner ofte hvite, rhombiske krystaller.

Julgolditt er funnet i en senere generasjon kalkspatkrystaller som er klare og flaterike.

Mineralet ses som grønnsvarte, buskede grupper av uregelmessige, flate prismer. På grunn av kalkspatens dobbeltbrytning kan mineralet være vanskelig å studere i binokularet når det sitter inne i kalkspaten. Av og til kan julgolditt stikke ut av datolitt eller kalkspat, men mineralet er ikke observert som fritt vokste krystaller på egne druser. Julgolditt er et sjeldent mineral i Tafjord-drusene og det er ikke tidligere beskrevet fra noen norsk forekomst.